

loučena možnost státi se dědici, která by tu byla bývala právě jen tehdy, kdyby se byli stali odkazovníky. Nestaly-li se osoby tyto dědici ze závěti, nelze se žalobci ani dovolávat ustanovení § 562 obč. zák. Neboť úmrtím těchto osob uvolnily se toliko jejich odkazy, které, jak nižší soudy správně dovodily, spadly podle § 689 obč. zák. do pozůstalostní podstaty. Žalovaným připadlo podle toho, co bylo řečeno, podle § 726 obč. zák. celé pozůstalé jmění a měla okolnost, že se jim dostalo určitého odkazu jen ten význam, že hodnota odkazu jest klíčem, podle kterého se dělí celé pozůstalostní jmění mezi odkazovníky, stavší se nyní dědici. Jinak by také nemělo smyslu ustanovení zákona (§ 726 obč. zák.), že jest odkazovníky považovati poměrně za dědice.

Čís. 8191.

»Vznesení nároku« podle § 967 obč. zák. znamená určité vyzvání dlužníka věřitelem, by mu dal náhradu. Nárok na náhradu škody dlužno vznést ve lhůtě § 967 obč. zák. i tehdy, opírá-li o čl. 282 obch. zák.

Převzal-li zasílatel movité věci pouze do úschovy, nelze použití čl. 386 obch. zák.

(Rozh. ze dne 30. června 1928, Rv I 4/28.)

Žalovaný měl u žalující zasílatelské firmy v úschově nábytek. Proti žalobě o zaplacení úschovného namítl žalovaný započtením vzájemnou pohledávku na náhradu škody, ježto prý se nábytek poškodil ve skladišti žalující firmy vlhkem a houbou. Namítnutá vzájemná pohledávka převyšovala zažalovanou pohledávku. *Procesní soud* prvního stolu uznal zažalovanou pohledávku důvodem po právu, uznal však po právu též vzájemnou pohledávku do výše zažalované pohledávky a proto žalobu zamítl. *Odvolací soud* neuznal vzájemnou pohledávku po právu a odsoudil žalovaného k zaplacení zažalovaného peníze. *Důvody*: Jest nesporno, že nábytek byl uložen ve skladišti od 6. května 1924 do prosince 1925 a že žalobkyně vrátila nábytek žalovanému v prosinci 1925. Podle poslední věty § 967 obč. zák. vzájemné pohledávky schovatele a ukladatele věci movité mohou býti vzneseny (*„... können ... angebracht werden“*) jen do třiceti dnů od navrácení. Soud odvolací sice souhlasně s prvním soudcem považuje za prokázáno, že žalovaný, přejímaje nábytek ze skladiště, hlásil Marii Schové, že knihovna utrpěla škodu vlhkostí, a že žalovaný, přejímaje nábytek, též Antonína Sch-a vyzval, aby se přišel na nábytek podívat, že žalovaný nábytek nemůže tak nechat, avšak že se Antonín Sch. na nábytek podívat nepřišel. Soud odvolací tudíž souhlasně s prvním soudcem po stránce skutkové věří výpovědi žalovaného co strany. Podle § 267 c. ř. s. jest zjištěno, že žalovaný do třiceti dnů po převzetí nábytku k žalující firmě dalšího prohlášení o poškození nábytku neučinil, zejména neprohlásil, že žádá na žalobkyni, by mu škodu nahradila. Po stránce právní soud odvolací usuzuje, že prohlášení, která žalovaný učinil při převzetí

nábytku, nelze považovati za »vznesení« vzájemné pohledávky namítnuté nyní ve sporu započtením (§ 967 obč. zák.). Předpis čl. 386 obch. zák., podle kterého se žaloby proti zasílateli pro poškození zboží promlčují po jednom roku, vztahuje se pouze na smlouvy zasílatelské, na smlouvy o dopravě zboží, nikoliv na smlouvy, kterými zasílatel převzal pouze uschování movitých věcí jako v případě souzeném (srov. Staub, Kommentar zum Handelsgesetzbuch). V souzeném případě příslušela straně žalující pohledávka proti žalovanému ze smlouvy uschovací na zaplacení úschovného. Žalovaný se proto asi domníval, že může později započtením svou pohledávku za poškození uplatniti. Avšak podle názoru odvolacího soudu musel přes to ve zmíněné třicetidenní lhůtě žalobkyni zřetelně (čl. 279 obch. zák.) oznámiti, že žádá na ní náhradu škody a že odpočte dotyčný nárok od pohledávky žalobkyně na odměnu za uschování. Z povšechného tvrzení, že žalovaný utrpěl škodu, že nábytek nemůže tak nechat a pod., žalobkyně ani přibližně nemohla seznati, jaké nároky žalovaný z tohoto důvodu činí. Kdyby byl žalovaný včas prohlásil, že žádá určitou náhradu škody, žalobkyně mohla by sama zjišťovacím důkazem se zabezpečiti proti nepřiměřeným nárokům. Zmíněné ustanovení § 967 obč. zák. právě má čeliti tomu, by v době pozdější uplatňovány byly takové nároky na odškodnění, které později nesnadno mohou býti zjištěny.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatel ocitá se v rozporu s obsahem napadeného rozsudku, tvrdě že odvolací soud vzal též za prokázáno, že hned po vydání nábytku prohlásil žalující firmě, že bude žádati náhradu škody. Odvolací soud naopak zjistil, že žalovaný do třiceti dnů po převzetí nábytku neprohlásil k žalující firmě, že na ní žádá, by mu škodu nahradila, nýbrž že pouze hlásil Marii Sch-ové, že knihovna utrpěla škodu vlhkostí, a že vyzval Antonína Sch-a, by se přišel na nábytek podívat, že jej tak nemůže nechat. Odvolací soud správně vyložil ustanovení § 967 obč. zák., neshledav ve zjištěném povšechném prohlášení žalovaného zřetelné uplatnění vzájemné pohledávky ukladatelovy, jež byla namítána teprve ve sporu k započtení, neboť »vznesení nároku« podle § 967 obč. zák. znamená určitě vyzvání dlužníka věřitelem, by mu dal náhradu (viz Sedláček: Obligační právo II. str. 29), což se nestalo. Rovněž správným jest právní názor odvolacího soudu, že na souzený případ nelze použití ustanovení čl. 386 obch. zák., protože jest nesporno, že nešlo o smlouvu zasílatelskou, o smlouvu o dopravě zboží, nýbrž jen o převzetí movitých věcí do uschování, tedy o smlouvu schovací podle §§ 957 a násl. obč. zák. Bezvýznamnými jsou vývody dovolání o tom, že žalobkyně ručí žalovanému za škodu podle čl. 282 obch. zák., neboť tím by se nic nezměnilo na tom, že nárok na náhradu této škody musil by též býti vznesen v propadné lhůtě § 967 obč. zák. (Rozh. čís. 604 sb. n. s.)